

Kanepi Teataja

Vallavalitsuse ja vallavolikogu ajaleht

MÄRTS 2020 NR 3 (148)

Kaunist kevade algust!

INTERVJUU

INGE TAMM – Kanepi Vallavolikogu haridus- ja noorsookomisjoni ning sotsiaal- ja tervishoiukomisjoni liige

Kust Sa oled pärit?

Olen sündinud ning lasteaias, põhi- ja keskkoolis käinud Tartus. Tartu Õpetajate Seminaris sain algklasside õpetaja kutse. Tartu Ülikooli lõpetasin 2004.aastal klassiõpetajana ja 2010. aastal koolikorralduse magistrina. 1989.aastal asusin Tilsis Laste kodu tööle tegevuste juhina, 1998.aastal Tilsis Põhikoolis klassiõpetajana ning 2003. aastal Saverna Lasteaias juhatajana.

Mu ema lapsepõlvkodu oli Võrtsjärve ääres Rannu kandis ja isa lapsepõlvkodu Vissi külas. Lapsepõlve mitmed suved olen seega veetnud ka siinkandis.

Oma kodu hakkasime Erastverre ehitama 1990. aastal. Olime siin kõik nädalavahetused ja suved ning 2002. aastal kolisimegi Pedaja talle. Selle Erastvere mõisamaadel asunud talukoha ostis abikaasa vanaisa 1934. aastal EV Põllutööstusministeeriumilt. Vanaisa istutatud tamm kasvab meie taluõuel ja vanaemalt saadud vaasis hoian jäädasi lumikelluke. Olen mõelnud, et meil kõigil tuleb elada ja jätta maha midagi, mis meid kellelegi meelde tuleb.

Mis viis Sind pedagoogilisele tööle?

Tahtsin juba lapsena saada kas õpetajaks või arstiks. Nähes ära esimese operatsiooni, mida koolipraktika käigus jälgida sain, tundsin, et arsti amet pole minu jaoks. Seega valikusse jäi õpetaja amet. Olen peres vanem õde, mu nimepäev on õpetajate päeval, naljaga öeldes on see ehk tähenduslik. Mulle meeldib suhtlemine, ka lastega. Minu töö lasteaia direktorina on piisavalt mitmekülgne, saan siin oma erinevaid oskusi ja teadmisi rakendada. Ja meeldib, et lasteaias töötamine võimaldab kõrvaltvaatajate pahaks panuta päris pikka aega hingelt laps olla.

Kuidas jõudsid tööle Savernasse?

2002.aastal suvel kolisime Kanepi valda. Õppisin sel hetkel ülikoolis ning mõtlesin Tilsist siia kolides, et ei otsigi kohe uut töökohta. Ka meie lapsed vahetasid kooli ja tulid õppima

Kanepi Gümnaasiumisse. Uus elukoht, uus kool, uus kogukond. Sel hetkel mõtlesin, et panustan nendesse. 2003. aasta augustis pakkus Valgjärve vallavanem Kaido Kõiv mulle tööd Saverna Lasteaias juhina. Algul oli väike kartus, kas tulen toime, sest ma polnud varem lasteaias ega juhina töötanud. Nüüd arvan, et see pakkumine tuli õigel ajal õigesse kohta.

Oled juba kogenud vallavolikogu liige.

Esimest korda kandideerin KOV valimistel 2009. aastal ja osutasin valituks Valgjärve Vallavolikokku. Ma ei ole ühegi erakonna liige, kuid kõigil kolmel korral olen kandideerinud reformierakonna nimekirjas ja saanud volikokku. Ja ma olen siiralt tänulik kõikidele oma valijatele nendel volikoguaastatel saadud õppetundide ja kogemuste eest. Olen volikogu liikmena töötanud revisjonikomisjonis, haridus- ja noorsookomisjonis, sotsiaal- ja tervishoiukomisjonis. Mind huvitavad eriliselt meid ümbritseva elukeskkonna, elanike vaba aja ja lastega seotud teemad. Ka mitmed minu tegevused on nende teemadega seotud, just laste jaoks panustamine, nende tähelepanu juhtimine.

Kuidas sulle tundub töö praeguses vallavolikogus?

Volikogu töös on hästi tähtis suhtlemine, kuulamine, koostöö. Volikogu liige peab kogu aeg mees pidama, miks ta volikogus on, et ei läheks meelest inimesed, kes meid on valinud ja kelle nimel me töötame.

Volikogu töö peab olema tulemuslik. See on meeskonnatöö ja igasse asja, mille ühises arutelus olen osalenud, olen oma panuse andnud.

Osalen hetkel kahe vallavolikogu komisjoni töös. Minu jaoks on oluline, et olen haridus- ja noorsoo- ja noorsookomisjoni liige ning saan kaasa rääkida valla haridusteamadel. Sotsiaal- ja tervishoiukomisjoni liikmeks olemine on mulle tähtis mu väärtushinnangute ja ühiskondliku tegevuse tõttu. Komisjonide ülesanne on kitsaskohti märgata ja neile osutada, võimalusi leida ja lahendusi otsida. Mul on hea meel, et lasteaedade väärtustatakse ja tunnustatakse. Pean alusharidust haridusmaastikul väga tähtsaks. Meie vallas märgatakse ja toetatakse haridusasutusi ja lapsi ning see on ülitähtis valla jätkusuutlikkusele.

Tervise teema on ka Sulle südame- lähedane.

Tervise teema on tõepoolest hinge- lähedane. On ju tervis väärtus, mis määrab suuresti meie elukvaliteeti. Olen Tervise Arengu Instituudi lepingu alusel Põlvamaa lasteade tervisedenduse koordinaator ja kuulun ka Põlvamaa tervisekomisjoni. Need tegevused võimaldavad mul paikkonna inimeste tervise teemaga tihedamalt kokku puutuda, kursis olla ja oma panus anda.

Mida saaks vald teha vallakodaniku jaoks terviseedendamiseks lähitulevikus?

Tervisedenduse üks eesmärk on kindlustada tervisedendust toetavat infrastruktuuri, tõsta kogukonna suutlikkust ja võimestada üksikisikut. Siia saab ja on vald ka panustanud. Tervisedendus on kõiges, olles tihedalt seotud igapäevase töö ja elukorraldusega. See on keskkond meie ümber, sh töökohad, ruumid, sisustus, inimeste heaolu, turvalisus, teenuste ja võimaluste kättesaadavus jne. Vald saab aidata muuta ümbritsev keskkond selliseks, et tervislikud valikud oleksid lihtsamalt kättesaadavad.

Ja me ise saame väga palju ära teha oma tervise nimel. Tund aega lugemist

ja tund aega liikumist päevas on suurepärase panuse oma vaimse ja füüsilise tervise jaoks.

Millega tegeled vabal ajal?

Mulle meeldib lugeda. Erinevaid teoseid, aga käeulatuses on tihti kaks raamatut, „Lennart Meri ütleb“ ja „Fred Jüssi mõtteid“, mida taas ja taas sirvin. Nendes on tohutu elu- ja mõttetarkus. Lapselaste ettelugemiseks on hetkel pooleli A. Kivirähki „Leitajateküla Lotte“. Käin väga meelsasti teatris ja kontsertidel. Kuulan mitmesugust muusikat, armastan looduse helisid ja vahel naudin vaikuse võlu.

Naudin ka jalutamist metsarajal ja mererannas ning reisimist. Oleme käinud 34 riigis. Viimane reis viis meid Vietnamisse, järgmisena tahame mingil ajahetkel minna Gruusiasse. Ma armastan reisida, aga elada meeldib mulle siin, Eestis. See on maailma parim ja ilusaim paik!

Ja me elame ju talus, see tähendab, et kodus ja aias on alati, ka vabal ajal, midagi teha.

Veel olen Eesti Vähihaigete Lastes Vanemate Liidu vabatahtlik. Vabal ajal püüan läbi erinevate tegevuste anda oma panuse selle liiduga seotud laste igapäevaelu. Nende tegevuste juures hoiab mind mõte - vahel kui miski enam ei loe, loeb kõik!

Sul on tore pere.

Jah, mul on armastav ja toetav abikaasa, kes on ehitanud meile mugava ja ilusa kodu. Meil on kolm toredat ja tegusat last - vanem tütar töötab meditsiini ja noorem tütar koolieelse hariduse valdkonnas, poeg elektriühenduses. Eriliselt õnnelikud oleme oma kolme lapselapse üle. Nendega koosolemise hetked on mulle väga tähtsad.

Mis on elus oluline?

Aastate jooksul olen pidanud olulisteks erinevaid asju enda ümber. Hetkel arvan, et elus on oluline uskuda, et mitte kõik, aga väga palju on võimalik. Elu on kirk, kui teed asju kirklikult ja pühendumisega, siis asjad õnnestuvad ja saavad võimalikuks.

VALLAVANEMA VEERG

Vabariigi aastapäeva järgselt jõudsid Eestimaale uued hirmud ja näited, kui väike on maailm. Täna igal pool jutuks olev koroonaviirus on varjutanud kõik muu. Ilmselgelt tuleb end haiguste eest kaitsta ja ettevaatus ei ole kunagi liiast, kuid säilitagem terve mõistuse. Tõsi on, et haigusi maailmast otsima minna pole mõtet ja mõistlik on jälgida, mis edasi saama hakkab. Sarnase ettevaatlikkusega võiksime suhtuda ka nii öelda tavapärasesse grippi, mida hetkel on liikvel üsnagi palju. Olgem ise vastutustundlikud. Haiglasena tööle, kooli või lasteaeda minna ei ole mõistlik, hoidkem teisi ja iseennast. Tänapäeva suurim keerukus on õige ja vale info eristamine. Iga teema puhul on oluline teada, mis on info jagaja eesmärk. Seega on mõistlikum oma teadmised koguda ametlikest teabeallikatest. Kõige täpsema ja neutraalsema info viiruse leviku hetkeseisu kohta saab terviseameti kodulehelt: <https://www.terviseamet.ee/et/uuskoroonaviirus>. Terviseameti lehel on võimalik saada teadmisi ka teiste levivate haiguste ja nende ennetamise kohta.

Hoolimata haigustest ja hirmudest tuleb siiski igapäevast elu edasi elada. Kaua on vallavalitsus arutanud ja mõelnud, et kuidas ikkagi meeleolu ajale kohaselt info kiiresti inimesteni edastada. Täna oleme loonud Kanepi valla ametliku facebooki lehe. <https://www.facebook.com/kanepivald> on mainitud lehe aadress ja sellel olevat sisu haldab vallavalitsus ning eesmärk on edastada ametlikku infot. Tõsi on, et uus lehekülg on mõeldud eelkõige arvutisõpradele ja tegu on ühe lisakanaliga. Traditsioonilised info jagamise kohad, nt. ajaleht, infotahvlid jne. jäävad endiselt alles ega kao kuhugi. Märts on kevade kuu ja õhus on kevadet tunda juba jõudsasti. Värske õhk ja kevadpäike teevad tuju paremaks ja elu ilusamaks. Soovin kõigile kaunist kevade algust ja püsige terved.

Piret Rammul
Kanepi vallavanem

Kanepi vald
@kanepivald

VOLIKOGU JA VALLAVALITSUS

Kanepi Vallavolikogu istung toimus 19. veebruaril 2020

Alates veebruarist võime uhkusega öelda, et Kanepi Vallavolikogu istung on toimunud Toompea lossis. 19. veebruaril käisime Tallinnas külas meie volikogu ja XIV Riigikogu koosseisu liikmel Andrus Seemel. Tihedalt tegevustega täidetud päeval jälgisime riigikogu infotundi ja täiskogu istungit, kohtusime Riigikogu aseesimehe Siim Kallasega, Eesti Reformierakonna fraktsiooni esimehe ning Riigikogu õiguskomisjoni liikme Kaja Kallasega ja maaelukomisjoni esimehe Tarmo Tammeaga. Tutvusime Riigikogu töökorraga, uurisime kuidas toimub eelnõude menetlemine ning milliste küsimustega tegelevad Riigikogu komisjonid. Täna siinkohal võõrustajat lahke kutse ja sisuka päeva eest! Volikogu istungil arutasime Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi ettepanekut algatada läbirääkimised mitmete riigi kõrvalmaanteede omavalitsusele üle andmiseks. Ettepaneku läbirääkimiste alustamiseks on saanud kõik Eesti omavalitsused. Kanepi vallas soovitakse üle anda 81,5 km riigiteid ja kolm silda.

Praegu on Kanepi vallas 340 km omavalitsuse hallatavaid teid, umbes sama palju on ka riigiteid. Otsustasime anda nõusoleku läbirääkimiste alustamiseks, et esitada omapoolsed ettepanekud ülevõetavate teede kohta ja täpsustada hoolduskulude kompenseerimist. Teise päevkorrapunktina kinnitasime Kanepi valla jäätmevaldajate registri põhimääruse. Kanepi vallas on kasutusel Kohaliku Omavalitsuse Geoinfosüsteem KOVGIS EVALD ning registri põhimäärus on koostatud vastavalt nimetatud programmi jäätmemoodulis kajastuvatele andmetele. Registri vastutav töötleja on Kanepi Vallavalitsus. Põhimääruses on toodud registri vastutava töötleja kohustused, kirjeldatud registrisse andmete esitamist, andmete muutmist, andmete säilitamist, registri likvideerimist ja järelevalve teostamist. Kanepi vald omandas 2017. aastal 147 AS Võru Vesi aktsiat, tehes selleks mitterahalise sissemakse endise Kanepi valla territooriumil paiknevat ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni varade ning OÜ

Kanepi Haldus ja AS Võru Vesi ühendamise läbi. Alates 2019. aasta algusest on AS Võru Vesi vee- ja kanalisatsiooniteenuse ostajaks ka endise Kõlleste ja Valgjärve valla territooriumil. Volikogu otsusega otsustasime omandada täiendavalt 167 AS Võru Vesi aktsiat. Aktsiad omandatakse tehes mitterahalise sissemakse aktsiakapitali kogu Kanepi vallale kuuluvate ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni varadega. Otsus võimaldab vee-ettevõtjal suunata teenuse osutamise tulu vee- ja kanalisatsioonirajatiste hooldamisse ja rekonstrueerimisse. Nagu varasemal aktsiate omandamisel on ka siin omandavate aktsiate hulga arvutamisel võetud aluseks meie piirkonnas müüdud vee- ja kanalisatsiooniteenuse maht jagatuna aktsiaseltsi osanike ning lisandunud piirkonna summaarse müüdud vee- ja kanalisatsiooniteenuste mahuga. Viimase päevakorrapunktina kuulasime ülevaadet majandus- ja eelarvekomisjoni, kultuuri- ja spordikomisjoni ja haridus- ja noorsookomisjoni 2019. aasta tööst. Meie põhimääruse kohaselt

moodustab volikogu komisjone volikogu tegevuse kavandamiseks, volikogule ja vallavalitsusele arvamuste esitamiseks ning õigusaktide eelnõude ettevalmistamiseks. Komisjonide aastaülevaadete põhjal on neid ülesandeid hoolsalt täidetud. Eriti tunnustati istungil haridus- ja noorsookomisjoni esimees Merike Lutsu tööd. Volikogu istungi protokoll ja vastuvõetud õigusaktidega saab tutvuda valla kantseleis ning elektrooniliselt Kanepi Vallavalitsuse dokumendiregistris.

Järgmine korraline volikogu istung toimub 26. märtsil Kanepi vallamajas.

Kaido Kõiv
Kanepi Vallavolikogu esimees

Jaanika Tappo – parim noor raamatukoguhoidja 2019

Eesti Raamatukoguhoidjate Ühingu (ERÜ) tunnustuse parim noor raamatukoguhoidja 2019 pälvis Jaanika Tappo Maaritsa Rahvaraamatukogu ja Kammeri Kooli õpikeskuse arendamise, ERÜ noorte infospetsialistide suveseminari BibliCamp6 ja Balti noorte infospetsialistide Baltic Meeting 2019 korraldamise eest. Maaritsa raamatukogu juhib Jaanika Tappo

2012. aastast alates. Ta on tubli ja hakkaja raamatukoguhoidja. 7.-9. augustil 2019 Maaritsas Jaanika peakorraldusel toimunud suveseminari arutleti tunnustatud spetsialistide eestvedamisel raamatukogu sise- ja väliskommunikatsiooni ning suhtekorralduse teemal, külastati Saverna raamatukogu ja Karilatsi vabaõhumuuseumi ning tehti kultuurilooline ringkäik Kanepis. Laagrist tegi Jaanika Tappo ülevaate ajakirjas Raamatukogu (https://issuu.com/nlib/docs/2019_rk4_issuu). ERÜ noorteklubi aktiivi liikmena kuulus Jaanika ka rahvusvahelise kokkusaamise Baltic Meeting 2019 läbiviijate hulka. Maaritsa raamatukogus tegi Jaanika aasta jooksul väga palju välisilme parandamiseks, mis on kindlasti väga oluline ka sisulist tööd silmas

pidades (uued kohaviidad jne). Raamatukogus oli palju traditsioonilisi ettevõtmisi (5. suvelugemine lastele, lauamänguring jne). Esimest korda korraldas Jaanika põneva ööraamatukogu, juhendas raamatukogujuogat ja andis huvilistele head nõu Riigi Infosüsteemi Ameti teavituskampaanias "Ole IT-vaatlik". Jaanika Tappo asus 2019. aastal tööle ka Kammeri Koolis ja jõudis sealgi aasta jooksul teha palju - asutas raamatu- ja lauamänguringi, hakkas välja andma koolilehte Kastan, korraldas kohtumise lastekirjanik Aidi Vallikuga jne. Jaanika eestvõttel uuendati Kanepi valla rahvaraamatukogude põhimäärused ja kasutamisekirjad. Aasta jooksul jõudis Jaanika Tappo kaitsta Tallinna Ülikoolis magistritöö ja osaleda paljudel täienduskoolitusüritustel.

Jaanika teeb head koostööd ka Maaritsa kultuurimajaga. Ta juhendab aeroobikaringi, aitab korraldada üritusi ja neid ka sotsiaalmeedias turundada. Maaritsa Rahvaraamatukogu direktori ja Kammeri Kooli õpikeskuse koordinaatori Jaanika Tappo esitasid tunnustusele ERÜ noorteklubi ja Põlva Keskraamatukogu. Tunnustus anti üle ERÜ tänuüritusel 28. veebruaril Rahvusraamatukogus. Kaasnesid ERÜ ja Kultuuriministeeriumi tänukirjad ja klaasikusntnik Riho Hüti meene.

Külli Ots
Pearaamatukoguhoidja Põlva keskraamatukogu
Allikas: www.polvamaa.ee

Uus kord Kanepi valla jäätmejaamades

Paljud panid tähele, et jaanuaris toimus Kanepi valla jäätmejaamades kibe värvate ja elektrisüsteemide paigaldamine. Seda selleks, et Kanepi valla elanikud saaksid oma sorteeritud jäätmetest lahti siis, kui neil selleks aeg ja võimalus avaneb, mitte pidevalt päeva ja kellaaega jälgides. Alates veebruarist saab jäätmejaamadesse sisse lepingu sõlminud Kanepi valla kodanik telefoni lühinumbrile helistades või kiipkaarti kasutades. Lepinguid saab sõlmida Kanepi jäätmejaamas igal tööpäeval 9.00 – 12.00 ning vallamajas. Kõigi jäätmejaamade värvad on avatavad esmaspäevast pühapäevani kella 7.00 – 22.00-ni. Kuna Kanepi valla jäätmejaamade kasutamine oli kõigile tasuta, siis uue korra kehtestamise tingis teenuse tarbijate rohkus eriti just teiste valdade kodanike poolt. Ka täna on jäätmejaamade kasutamine tasuta, kuid ainult lepingu sõlminud Kanepi valla elanikele. Korra tagamiseks jäätmejaamades on sinna paigaldatud kaamerad, mis annavad ülevaate kogu jäätmejaama territooriumist. Kuna sisenemine toimub elektroonselt, on võimalik pahatahtliku tegevuse korral tegevus ja tegija kokku viia. Korda mitteautaval kodanikul blokeeritakse sisenemine kõigisse Kanepi valla jäätmejaamadesse. Igas jäätmejaamas on konteineri kohal või peal silt konkreetse jäätmeliigi kohta. Kindlasti tuleb seda jälgida, et juba sorteeritud jääde saaks temale mõeldud asukohta. Kuna kõik lepingu

sõlminud kodanikud said jäätmejaamade korra paberkanjal, siis palun enne jäätmejaama külastamist vaadata üle, kuhu mingi jääde käib. Konteineri ees nõutult seistes võib julgelt helistada operatoorile, et iga mittevajalik ese saaks koheselt õigesti paigutatud ning ise ka olla järgmisel korral teadlikum. Plaan on luua Kanepi jäätmejaama ka taaskasutuskoda, kuhu võib tuua kasutuskõlblikku väga heas korras mööblit, nõusid ja töökorras elektroonikat. Selleks on vajalik eelnevalt kokku leppida jäätmejaama operaatoriga. Palun abi kõigilt elanikelt avalike pakendi-konteinerite kasutamise korra loomisel. Kui Sa märkad kedagi oma olmeprügi sinna panemas, siis ole kena ja ütle talle, mis sellesse kasti peaksid minema. Kui aga ei söanda oma naabrit õpetama hakata, siis anna sellest teada jäätmejaamade operaatorile. Segapakendikonteinerisse sobivad kõik toidust ja vedelikest puhtad plastpakendid, metallpakendid, paber- ja kartongpakendid (pappkarbid, jõu-paber ja paberkotid, puhtad paberpakendid – nt. hambapastatuube ja kosmeetikatooteid ümbritsevad paberpakendid) ja tetrapakendid. Pakendikonteinerisse ei tohi panna toiduga määratud ning pooleldi täidetud pakendeid, plastist mänguasju, ohtlike ainete pakendeid (nt. juukselakk), akna- ja lehtklaasi, valgustuspirne, vaipu jne. Samuti on jäätmete konteineri

kõrvale panemine keelatud. Keegi peab need sealt ju ära koristama. Palun anda teada ka avalike pakendikonteinerite ümbruse korratusest. Oluline on, et nende ümbrus ja sisu oleksid jäätmevedajale vastuvõetavad, vastasel korral vedaja neid ära ei vii ning kohalikud elanikud seisavad silmitsi jälle kord täis konteineriga. Alustame endist ja hoiame oma koduvalla ümbruse puhtana, siis on meil ja meie järeltulevatel põlvedel siin tore elada.

Järgnevalt on toodud lühitutvustus, kuhu mingi jäätmeliik sobib.

1. Ohtlikud jäätmed (värvid, ravimid, kemikaalid, elavhõbedakraadiklaas, patareid ja akud), elektroonikaseadmed (külmikud, telerid, pesumasinad, boilerid, tolmuimejad, arvutid, printerid, mikrolaineahjud, röstetid, telefonid jne.) ja muu keskkonnale ohtlik kraam panna jäätmejaamas oleva majakese ukse taha.
2. Lehtklaasi konteinerisse sobib vanadelt akendelt/ustelt eemaldatud klaas, aknaraamid lõhkuda ning panna ehitusjätmetesse. Lehtklaasi konteinerisse ei tohi panna klaastarat, selle jaoks on eraldi kast (klaastaara) või selle olemasolu puudumisel sobib see jäätmeliik ka pakendikonteinerisse.
3. Segapakendisse sobivad kõik toidust ja vedelikest puhtad plastpakendid, metallpakendid, paber- ja kartongpakendid (pappkarbid, jõupaber ja paberkotid, puhtad paberpakendid

- nt. hambapastatuube ja kosmeetikatooteid ümbritsevad paberpakendid) ja tetrapakendid. Pakendikonteinerisse ei tohi panna toiduga määratud ning pooleldi täidetud pakendeid, plastist mänguasju, ohtlike ainete pakendeid (nt. kodukeemia), aerosoolpakendeid (nt. juukselakk), akna- ja lehtklaasi, valgustuspirne.
- 4. Pappkastid eelnevalt kokku suruda, et kasutada ära võimalikult palju ruumi.
- 5. Suurjätmed (diivanid, toolid, lauad, kapid, kardinapuud, vaibad, madratsid, jms) lõhkuda väiksemateks osadeks.
- 6. Paberi kasti sobivad ajalehed, ajakirjad, pappkastid, vanad vihikud jne. Vana tapeet on aga ehitusjääde.
- 7. Ehitusjätmete konteinerisse sobivad ukse, aknaraamid, põranda- ja seinakatted, katusematerjalid, ehitiste või nende osade rajamisel, lammutamisel, renoveerimisel või restaureerimisel tekkinud jäätmed.
- 8. Puidu konteinerisse tohib panna ainult töötlemata puitu.
- 9. Rehvid ei tohi olla velgedel ja on paigutatud Kanepis konteinerisse, teistes jäätmejaamades seina äärde, kus on vastavasisuline silt.

Ly Kamja
Kanepi jäätmejaama operaator
5294793
operaator@kanepi.ee

Algamise teade

Kanepi Vallavalitsus teatab, et Kanepi Vallavalitsuse 23.01.2020 korraldusega nr 2-3/27 algatati Kanepi vallas Valgjärve külas asuva Talli katastriüksuse (katastritunnus 28401:001:0284) detailplaneeringu ja jäeti algatamata detailplaneeringu keskkonnamõju strateegiline hindamine. Detailplaneeringu koostamise eesmärgiks on hoonestusala ja ehitusõiguse määramine Valgjärve külamaja rajamiseks, maa kasutamise sihtotstarbe määramine, tehnovõrkude ja –rajatiste asukohtade määramine, juurdepääsutee rajamine kohalikult teelt (tee number 8560005, Valgjärve – Ringtee) ja liikluskorralduse põhimõtete määramine. Planeeritava ala pindala on ca 3640 m². Detailplaneeringu koostamise vajadus tuleneb planeerimisest (PlanS) § 125 lõikest 2, mis sätestab, et detailplaneeringu koostamine

on nõutav üldplaneeringuga määratud detailplaneeringu koostamise kohustusega alal või juhul. PlanS § 125 lõike 1 punkti 1 kohaselt on detailplaneeringu koostamine nõutav ehitusloakohustusliku hoone püstitamiseks. Detailplaneeringu algataja, koostamise korraldaja, kehtestaja on Kanepi Vallavalitsus (aadress Turu põik 1, Kanepi alevik Kanepi vald 63101 Põlvamaa). Detailplaneeringu koostaja on Terav Kera OÜ (aadress Sarapuu 2, 50705 Tartu).

Talli katastriüksuse detailplaneeringu keskkonnamõju strateegiline hindamine jäeti algatamata kuna detailplaneeringuga planeeritakse tegevust, mis keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi KeHJS) § 6 lõike 1 alusel ei kuulu olulise keskkonnamõjuga tegevuse alla, samuti ei

kavandata tegevust, mis kuulub KeHJS § 6 lõikes 2 toodud tegevusalade hulka ning mille puhul peab otsustaja andma eelhinnangu, kas tegevusel on oluline keskkonnamõju.

Võimalike uuringute läbiviimise vajadus detailplaneeringut algatades puudub. Detailplaneeringu algatamise ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamata jätmise korraldusega saab tutvuda Kanepi Vallavalitsuses tööaegadel (aadress Turu põik 1, Kanepi alevik Kanepi vald 63101 Põlvamaa), Kanepi valla dokumendiregistris ning Kanepi valla kodulehel <http://kanepi.kovtp.ee/detailplaneeringud>.

Täiendav info: maaspetsialist Kadri Kaska, kadri@kanepi.ee, 797 6315.

HARIDUS

KANEPI GÜMNAASIUM

Eesti Vabariigi 102. aastapäevale pühendatud aktus Kanepi Gümnaasiumis

Traditsiooniliselt toimus Eesti Vabariigi aasta-päeva eel Kanepi Gümnaasiumis pidulik aktus. Sel päeval sai kogu koolipere taas mõelda sellele, kui oluline on see, et elame vabas riigis. „Eestlus ja eestlaseks olemine - identiteet, väärtus ja väärikus, kuidas me seda endas kanname ja edasi anname. Eesti rahva kultuur on rikas, vürtsitatud paikkonna eripäradega. Meist igaüks on kaitsmas oma kodukoha ilu ja au.“ Need direktori avasõnad jäid kõlama kogu päevaks ning ka saabuvaks Vabariigi aastapäevaks.

Aktuse külaliseks oli Eesti Maaülikooli rektor Mait Klaassen. Ta on olnud haridusminister, Võru maavanem, Riigikogu liige, Eesti Vabariigi President on teda tunnustanud Valgetähe IV klassi teenetemärgiga, talle on omistatud Soome

Vabariigi Lõviordeni komandörijärk ning mitmeid Politsei, Piirivalve ja Kaitseliidu teenetemärke. Mait Klaassen tõi oma kõnes kooliperele välja imelise võimaluse elada imelisel ajastul vabas riigis. Tervitusi tõi Põlvamaa sõprusmaakonna Bad Segebergi delegatsioon Saksamaalt ja Kanepi vallavanem Piret Rammul.

Meelde jäävate kõnede vahele sai kuulata õpilaste imeilusat laulu ning kodumaiste luuletajate hingeminevalt hästi ritta pandud sõnu. Peale aktust viis õpilasesindus mälestuskimbu Vabadussõjas langenute mälestusmärgi juurde. Üheskoos nautiti ka pidulikku koolilõunat.

Maarja Pukk
Kanepi Gümnaasiumi huvijuht

Esinevad Karmen Kokk ja Kristella Kängsep. Foto Kanepi Gümnaasium

10. klass õppereisil Tallinnas

10. klass käis õppereisil Tallinnas ja külastas Omniva Logistikakeskust, kus võttis meid vastu Eesti pakiäri juht, Kanepi kooli vilistlane, Martin Luts. Täname sooja vastuvõtu ning väga huvitava ekskursiooni eest! Õppereis jätkus Orto keemiakombinaadis ja Lennusadamas.

10. klass Omniva logistikakeskuses. Foto R. Ziugand

Kanepi Gümnaasium Saksamaal sõpruskoolis Wertheris

Kanepi Gümnaasiumi õpetajad ja õpilased viibisid 13.-18. veebruaril õpilasvahetuse raames Saksamaal sõpruskoolis Wertheris. Nädal Saksamaal oli põnev, õpetlik ja emotsioonikas, täis õppimistegevusi: veedeti päev koolitundides; külastati Wewelsburgi lossi ja sõjaaja muuseumit, mis andis täieliku ajalootunni. Edasi Bielefeld ja Sparrenburg, Münster ja Friedensaal oma arhitektuuri ja väärrika saksa ajaloo. Kõige huvitavam oli päev Wolfsburgi VW autolinnakus, lisaks erinevate paviljonide külastamisele osalesid õpilased tehnoloogia töötoas, kus kõik said mootori kokku panna. Nädalavahetus veedeti peredes, sekka palju saksa ja inglise keelt ja uusi sõpru.

Bielefeldis Sparrenburgi kindluse juures. Foto Kanepi Gümnaasium

PÕHIKOOLID

Krootuse kooli loodusringi laste tegemistest

Krootuse kooli loodusring.
Foto Sigrid Mallene

Krootuse Põhikooli loodusringi töös osaleb paarkümmend last 1.- 7. klassist. Sel õppeaastal oleme rääkinud kahepaiksetest, roomajatest, lindudest, imetajatest, kaladest, sipelgatest ja ämblikutest, uurinud taimede fotosünteesi ja inimese meeli, matkanud Taevaskojas ning käinud teaduskeskuses Ahhaa. Vaheajakäisime Tartu Ülikooli loodusemuuseumis. Esmalt osalesime programmis „Põnev loomariik-vaatleme ja uurime“. Muuseumi loodushoiu koordinaator ja meie programmi juhendaja Külli Kalamees jagas lapsed rühmadeks ning selgitas edasise tegevuse. Õpilased tutvusid põneva ja mitmekesise loomariigiga ning tegid uurimis- ja vaatlemisülesandeid eri loomarühmadest. Nii tuli moodustada mudelitest konna, lepatriinu

ja liblika elutsüklil, tunda kohalikke paiga- ja ränglinde, tunda sarvede, nahkade ja väljaheidete järgi metsloomad ning kodade järgi teod, vaadelda vapsikut ja koerliblika tiiba mikroskoobis, tunda ära toitumise jälgede järgi okstel, päiklil ja käbidel. Rühmatöö lõppes viktoriiniga, kus enamus said õpitu põhjal küsimustele vastamise eest maksimumpunktid. Seejärel toimus giidi juhendamisel loodusemuuseumi külastamine. Õpilased tutvusid nii väiksemate kui ka suuremate loomadega Eestist ja maailmast. Saime juurde hulgaliselt uusi teadmisi ja mitu toredat komplimenti: „Küll on tore, et lapsed looduse kohta palju teavad!“, „Väga viisakad ja sõbralikud lapsed!“.

Loodusringi juhendaja õpetaja Sigrid Mallene

Saverna kool ootab kevadet

Sel talvel küll suusailma pole olnud, kuid vaimu on saadud selle võrra rohkem teritada. Ahja kooli korraldatud Fr. Tuglase omaloomingukonkursil osales meie koolist viis tööd. Žürii arvates vääris **esikohta** 6. klassi õpilase **Daniel Kure** jutt „Päev ilma internetita“. Väga head tööd esitasid konkursile ka Anabel Meitsar, Kaina Mertsina, Eleri Piho ja Hugo Ermel. Pranglimine on selleks õppeaastaks läbi. Võru-, Valga- ning Põlvamaa arvestuses jõudsid väga kõrgele kohale **Mona Rea Nerva** 7. klassist ja **Edgar Kuld** 9. klassist, kes mõlemad lõpetasid finaali **II kohaga**. Edgari puhul väärrib märkimist veel see, et ta on kogu vabariigis 9. klasside õpilaste arvestuses lausa 8. kohal. Mona Rea on samuti pildil: tema leiame 7. klassi õpilaste arvestuses 12. kohalt. Eestis pole just palju lapsi, kes neist paremini peast arvutada oskavad! Finaalis saavutasid paremaid tulemusi veel Kamilla Elise Teesalu, Eleri Piho, Gerly Piho, Neleliis Pukk ja Kaina Mertsina. Maakondlikul kunstiolümpiaadil esines edukalt 7. klassi õpilane **Kamilla Elise Teesalu**, kes naasis **III kohaga**. KIKI projektide kaudu on õpilased külastanud Tõravere observatooriumi ja Võrtsjärve Järvemuuseumi. Kevadel on veel ees ootamas mitmed käigud. 9. klass teeb ettevalmistusi kooli lõpetamiseks:

käiakse infopäevadel, sest on aeg teha otsused edasiõppimiseks. KEAT-programmi raames omandavad hoolega teadmisi 6. klassi õpilased. Kaina Mertsina, Ave Hõim ja Hugo Ermel osalesid Võru Instituudi poolt korraldatud Vana-Võromaa mälumängul. Õpilased olid tublid, sest võisteldi koolidega, kus võro keel on õppeainena tunniplaanis ning kõik küsimused esitatati võro keeles. Kokku esitati 24 küsimust ja peale pooltele küsimustele vastamist oldi usumatuna tunduval 3. kohal. Lõpuni auru ei jätkunud, aga au ja kiitus meie võistkonnale julguse eest sellisel võistlusel osaleda. Suurt elevust tekitas sõbrapäev, mille organiseeris õpilasomavalitsus. Koolimaja oli kaunistatud ja fotoseina ees sai lasta end koos sõbraga pildistada. Suurte vahetundide ajal toimusid lõbusad võistlused ning avatud oli laat, kus käis hoogne kauplemine. Oli tore päev! Õppetöö käib hoogsalt edasi. Erinevatele konkurssidele on saadetud mitmeid töid ning ootame huviga tulemusi. Kevadki hakkab üha jõulisemalt oma palet näitama ning valgema aeg ja särav päike toovad koolimajja järjest suuremat elevust.

Ivi Luht
Saverna Põhikooli
õpetaja

HARIDUS

PÕHIKOOLID

Jaauar-veebuaris on alati põhjust rääkida aineolümpiaadidest ja konkurssidest. Kuigi õpilaste arv on meil väike, püüame alati oma esinduse välja saata. Praeguseks on Krootuse õpilased osalenud kümne aineolümpiaadi piirkonnavoorus, üks õpilane on kutsutud ka vabariiklikku vooru.

Kõige edukam olümpiaadidel osaleja sel õppeaastal on 9. klassi õpilane **Markus Kõiv**, kes saavutas füüsika-, keemia- ja emakeeleolümpiaadi piirkonnavoordes **2. koha**, matemaatikas 3., inglise keeles 5., bioloogias 6. ja geograafias 7. koha.

Piirkonnavoordes olid edukad järgmised õpilased:

Mia Niinemägi, 5. klass – **1. koht** emakeeles
Iti Triin Telling, 6. klass – 6. koht ajaloos, 7. emakeeles ja bioloogias
Janek Almere, 6. klass – 8. koht bioloogias
Heiko Laane, 7. klass – 10. koht geograafias, 16. bioloogias
Taavet Kindsigo, 7. klass – 7.-10. koht matemaatikas
Katriin Sirol, 8. klass – **2. koht** emakeeles, 6. bioloogias
Välek Veeroja, 8. klass – 11. koht bioloogias, 14. geograafias
Kerttu Konks, 9. klass – 10. koht bioloogias

Eleri Nukk, 9. klass – 18. koht bioloogias
Rihhard Kuld, 9. klass – 5. koht füüsikas
Evelin Oraka, 9. klass – **2. koht** kunstis
Jaauari lõpus osaleti ka NUPUTA piirkondlikus voorus, kus 7. klassi võistkond koosseisus Heiko Laane, Taavet Kindsigo ja Kevin Kuldmägi saavutasid 4. koha, 4. klassi võistkond (Jessica-Marleen Sabre, Liisa Vagula, Melani Telling) 6. koha ja 5.-6. klassi võistkond 8. koha (Mia Niinemägi, Risto Toming, Marjanika Tsibo, Janek Almere).

Trimestri jooksul viisid 8. klassi õpilased Margarita Ivanova ja Reio Kähr läbi oma loovtöö praktilise osa. Reio organiseeris 2.-4. klassile jalgpalliturniiri ja Margarita korraldas keskastme õpilastele Eesti Vabariigi teemalise mälumängu. Veebruaris tähistasime sõbrapäeva. Avatud olid sõbrapäevapostkastid, vahetundides mängiti seltskonnamänge ja päeva lõpuks selgitati välja iga klassi sõbralikem laps, lisaks sellele kooli kõige sõbralikum õpetaja ja koolitöötaja.

Eesti sünnipäeva auks toimus 21. veebruaril aktus, kus said esineda kõik, kel vähegi soovi oli kas luuletuse, laulu või pillimänguga. Direktor andis välja Trimestri Tegija tunnustuse Markus Kõivule ja tänukirja Eleri Nukale kui aktiivsele ja abivalmle õpilasele.

Aime Sabre

Noorkotkad ja kodutütred EV sünnipäeva aktusel. Foto Aime Sabre

Krootuse õpetajad külastasid Rootsi Bôleängskolan'it

Veebruari viimase nädala veetsid Krootuse kooli kaks õpetajat Aino Oviir ja Leeni Seppel koos direktor Rita Punninguga Umeås, Rootsi põhjaosas.

Erasmus+ projekti „Understanding the Need for

The Inclusive Teaching in Education“ raames külastasime kohalikku kuueklassilist kooli Bôleängskolan. Koolis on 380 õpilast vanuses 6-12. Neid õpetavad 16 klassiõpetajat, 8 eelkooli õpetajat, 13 pikapäevarühma õpetajat (kes aitavad

ka koolipäeva jooksul erinevates tundides), 3 eripedagoogi ja 2 abiõpetajat.

Kaasamisega on koolis tegeldud põhjalikumalt viimased viis aastat. Regulaarselt toimuvad kohtumised eripedagoogide, psühholoogi ja õpetajate vahel, et leida igale õpilasele sobivaim lahendus. Igas klassis on tahvli serval päeva ja nädala plaan. Kõrvuti kasutatakse nii pilti kui teksti, nii et info oleks igähele arusaadav ja üheselt mõistetav. Ka õpilaste paigutus klassis vastab nende individuaalsetele vajadustele. Enamasti on lauad ridade kaupa või kaheks ja enamaks grupiks klassis ära jaotatud. Tundides kasutatakse rikkalikult erinevaid koostöötamise vorme: paaristöö, rühmatöö nii stabiilsetes kui ka regulaarselt muutuvates rühmades.

Igal lõunavahetunnil käivad lapsed õues. Kes soovib, mängib omaette, samas on alati ka kaks õpetajat lastega koos õues, et erinevaid mänge ja tegevusi pakkuda. Oluline on, et iga õpilane on mängu kaasatud ja keegi ei tunne end kõrvalejätuna. Kelgumäele või uisutama minnes on igähele peas kiiver.

Koolipäeva hommikul klassiruumi saabudes ootab õpilasi „starter“. See võib olla eelmise tunni

kordamine, õigekirjaharjutus või eelmise tunni töö lõpetamine. Nii saavad lapsed hommikuti vaikselt keskenduda ja tööle asuda.

Telefonid lähevad klassi ette karpi, neid pole koolipäeva jooksul lubatud puutuda. Küll aga on kasutatakse laialdaselt erinevaid digitaalseid õppevahendeid. Alates 4. klassist on kooli poolt võimaldatud igale õpilasele oma sülearvuti, mida nad kasutavad nii kodus kui koolis.

Koolis on spetsiaalne kiusamisevastane meeskond. See neljaliikmeline seltskond koguneb kaks korda nädalas, et arutada konkreetseid vahejuhtumeid ja hinnata vaimset õhkkonda kogu koolis. Üleminek klasside ja õpetajate vahel püütakse teha võimalikult sujuvaks. Näiteks kooliastme õpetaja käib kord nädalas eelkoolis, et õpilastega tutvuda ja nemad saaksid temaga samuti harjuda. Koolis on õpilastel kombeks kanda sokke. Ka õpetajad ei riietunud üleliia ametlikult, kanti lihtsaid ja mugavaid riideid ning jalanõusid. Maikuu ootame viite projektipartnerit (Iirimaa, Rootsi, Slovakkia, Hispaania ja Türgi koolidest) Krootusele külla.

Leeni Seppel

Päev ilma internetita

Ühel ilusal hommikul tabas metsloomi halb üllatus. Mitte miski seda ei ennustanud ja mitte keegi polnud selleks valmis: internet oli kadunud! Esimesena avastas selle mäger, kes oli usin blogija ja kavatses varahommikul uue sissekande teha. Tema hädakisa ajas üles ka naabrid ning kõik kogunesid mägra ukse taha, et hädaldamise põhjust uurida. Loomad muutusid väga murelikuks.

Kõigepealt saadeti harakad asja uurima. Veidi aja pärast olid linnud tagasi ja kandsid ette, et mobiilimast on ümber kukkunud. Loomi haaras suur kurbus, sest kõikide elu oli internetiga

tihedalt seotud.

Karu oli kavatsenud just mett tellida, sest varud olid otsakorral. Ta oli juba õhtul tahtnud tellimuse teha, aga uni tuli peale. Jänes seisis ärevalt peegli ees ja vaatas oma valget karva. Siin-seal oli näha tumedamaid karvu ning need oleksid lume peal ju kaugele näha. Seetõttu ta end pidevalt blondeeriski, aga nüüd oli värv otsas ja polnud teada, millal saab uue tellida. Rebasel jäid tellimata lõksud ja hundil uus jahipüss, mida nädal aega oli reklaamitud kui maailma parimat. Loomalapsed kogunesid lagendikule ja vaatasid üksteisele kohmetunult otsa, sest juba ammu

polnud nad omavahel suhelnud. Arvutimängud võtsid kogu aja. Linnud laskusid puude okstele ja vangutasid päid, sest ilma GPSita ei osanud nad õiges suunas lennata. Mõnel loomal tekkis juba plaan elukoha vahetamiseks.

Rebasekutsikas tegi lumekuuli ja viskas sellega karupoea. Too ei jätnud vastust võlgu ning saatis veel suurema kuuli tee. Õige pea olid loomalapsed lumesõjast vaimustuses. Täiskasvanud loomad vaatasid seda algul pealt, kuid siis hakkasid nemadki märkama ümbritsevaid võimalusi. Ühise tööga valmis terve lumelinn, kus kõik lustida said.

Interneti puudumine ei tulnud enam kellelegi meelde. Punased põsed ja hea tuju oli kogu metsas. Õhtuks olid kõik väsinud ning uni oli väga magus. Hommikuks oli internet tagasi. Üllataval kombel ei jäänud aga keegi tuppa istuma, vaid mindi lumelinnast lustima.

Daniel Kure
Saverna Põhikool
6. klass

Fr. Tuglase loomingukonkursi võitja

LASTEAD

Suured ja väikesed metsasõbrad

Õeldakse, et eestlased on metsarahvas, aga tundub, et isegi maapiirkondade lapsed on vaikselt ja salamisi “linnastuma” hakanud – kui küsida, mida lapsed nädalavahetusel perega tegid, vastab suurem osa, et käidi emme-issiga kinos, mängutoas, batuudikeskuses, kohvikus, spaas... Vaid väga harva ütleb mõni laps, et käis metsas. Ometi on mets keskkonnana paik, kus saab nii last kui iseenast kõige mitmekülgsemalt arendada: olla füüsiliselt aktiivne, harjutada vastupidavust, tasakaalu ja osavust; hingata värsket õhku, õppida märkama, kuulama, hoolima, küsima, järeldusi tegema ja vajalikul hetkel ka tasakesi olema. Seega on metsakasvatust lastele väga vaja! Kuna perelega sageli metsa ei satuta ja lasteaiad kahjuks ka enamasti päris keset metsa pole, tuleb laste “metsikuks” muutmiseks muid teid leida. Meie Saverna lasteaias leidsime! Juba mitmendat aastat teeme koostööd Põlgaste Metsasõprade maja ja sealse vahva metsa- ja jahimehe Tiit Rammuliga. Oleme uurinud metsloomade

nahku ja koljusid ning saanud hulga teadmisi metsloomade kohta: õppinud tundma nende jalajälgi, toitumise eripärasid, aastaaegade mõjusid loomade käitumisele. Samuti oleme nüüd kursis sellega, kas, kui palju ja millega tohib metsloomi ja linde toita (vihje: mida vähem inimene metsloomade ja lindude toimetustesse sekkub, seda parem) ning kuidas tuleks metsas käituda, et oleks lootust loomi või linde näha (vihje: mida vaikselt olla, seda tõenäolisem see on).

Sel korral saime Metsasõprade majas osa väga huvitavast, lastepärasest ja kaunilt illustreeritud slaidiprogrammist, milles Tiit Rammul tutvustas loomade tegemisi erinevatel aastaaegadel. Peale tubast esitlust suundusime juba värskesse õhku kobarste elupaiku avastama, iga laps sai endale suveniiriks kobarstest meistrimeeste vahvamuustriliseks kooritud pajuoks. Seejärel matkasime metsloomade söödapunkti, mille lähedal nägime metskitsi. Lapsed olid elevil ja

Metsasõbrad loomade toidukohas. Foto Maris Ader

rõõmsad, kuid tähelasime ka, et regulaarsest metsaskäimisest on nad ära õppinud selle tõe, mida Tiit alati kordab: kui sa tahad metsas midagi näha, siis käi ringi avatud silmade ja suletud suuga! Seekord õnnestus meil matkata nii tähelepanelikult ja vaikselt, et nägime üsna

lähedalt eemal nosivaid metskitsi, kes end meist väga häirida ei lasknudki. Ju said kitsedki aru, et sealt tulevad sõbrad – metsasõbrad!

Maris Ader
Saverna lasteaija õpetaja

KOGUKOND

Hilda Hermilde Mürsepp (1913-2020)

Imetlusega ühest pikast ja värvikast elust

Sellise haruldase inimese puhul, nagu oli Hilda Mürsepp, tundub kuidagi külm ja ametlik alustada sünni- ja surma-aastast. Kui aga mõelda Hilda kirele arvude ja faktide vastu, siis olgu see öeldud: 28. veebruaril 2020 lahkus elavate hulgast Kanepi valla vanima elanikuna 106-aastane Hilda Hermilde Mürsepp, kelle 107. sünnipäev jäi vaid ühe kuu ja 7 päeva kaugusele.

Tegelikult on selle lahkumisega üldse natuke kummaline tunne. Ühelt poolt on justkui looduse poolt määratud, et inimesel, kel eluaastaid juba

üle saja, tuleb peagi ette võtta teekond igavikku, kuid teiselt poolt oli Hilda niivõrd mõistetavalt alati olemas olnud, et tema äraminek oli siiski mõistetamatu. Seda mõistetamatum, et tema pikk elu oli suuremalt jaolt tervena elatud elu. Siinkohal tasub meenutada, et esimest korda vajas Hilda tõsisemat haiglaravi alles 100-aastaselt. Ja seegi polnud mingi tavapärase haiguse pärast, vaid aias askeldades tegi ta endale omasel temperamentsel moel ühe vale liigutuse, misjärel kukkus ning murdis jalaluu. Aga ühtlasi on aiatöö ja värske õhk olnud kindlasti üheks Hilda elujõu allikaks, sest siit sai ju kosutust tema ilumeel. Alati hoolitsetud lillepeenrad oli Mürseppade majaümbruse üks oluline osa.

Ilumeel iseloomustab ka Hilda üht peamist tegevusala – õblemist. Tema jaoks oli see tõsine kunst. Ta aitas leida soovitud riide tegumoodi ega kartnud vajaduse korral maha laita isegi õblemiseks toodud riidekangast. Näiteks midagi selles stiilis: „Ei, mina sellisest tumepruunist riidest lapseootekleitit küll ei tee! Last kandes peab olema seljas ikka midagi helgemat!“ Kujutagem siis ette seda täiusetaotlust! Tema õmmeldud kleidis pidi veel sündimata lapski

ennast hästi tundma! Ja loomulikult võeti Hilda soovitusi kuulda, sest kõik teadsid, et ta tunneb oma tööd, et ta on kursis kaasaegse moega. Ja kui ta oma klienti vähegi tundis, siis oskas ta oma õmbluskunsti imepärasel kombel siduda ka tellija stiiliga.

Oma silmaringi ei avardanud Hilda mitte ainult oma ametialast kirjandust uurides. Ta armastas olla eluga kursis igas valdkonnas. Võimaluse selleks andis järjepidev lugemine. Olgu öeldud, et ta mitte lihtsalt ei lugenud, vaid ka analüüsis ja jättis meelde, nii et paljusid asju kogu maailma ajaloost ja poliitikast teadis ta faktilise täpsusega. Aga maailm on ju täis inimesi! Ärksa lugejana ei saanud Hilda ka neisse pealiskaudselt suhtuda. Inimene on ju ometi seda väärt, et tedagi analüüsida. Hilda teadis, et kõige paremini saab seda teha ilukirjandust lugedes. Ta tundis, kui palju head teeb raamatusse süvenemine lugejale endale! Eks olnud see teadmiste saamiseks, meelelahutuseks, emotsioonide kogemiseks ja vaimu värskena hoidmiseks. Olgu lisatud, et Hilda lugemisvarasse mahtusid nii Puškin kui ka Erik Tohvi ja aukartust äratavalt rikkalik raamatuvalik, mis jääb nende kahe vahele.

Avatud olek ja uudishimu selle kõige paremas tähenduses oli tema üks põhiomadusi. Talle meeldis kuulata ja talle meeldis ka ise kuuldav olla, jutustades oma isiklikest kokkupuudetest paljude huvitavate inimeste, nende hulgas mitmete tuntud kultuuritegelastega, kellega suhtlemine on kahtlemata rikastanud Hilda pikka eluteed. Samas oli Hilda siiralt huvitatud igapäev eluhetkedest. Tema küsimustes oli erilist lugupidamist vestluspartneri vastu. Mõned kuud tagasi olin ise talle selliseks vestluspartneriks. Meil kui ammu tagasi jätkus juttu üsna kauaks. Nimelt olin noore õpetajana selle pere pikaajaline üüriline, tundes tänuga vanas tutavas majas siiani kodusoojust. Kui lahkumiseks püsti tõusin, lausub Hilda kuidagi erilise veendumusega: „Ma arvan, et see oli meie viimane jutuajamine.“ Jah, tavalises tähenduses see kahjuks nii oligi, aga tagasihoidliku inimesena ei mõelnud ta, et niisuguse pika ja värvika elu järel ei lõpe jutuajamised nii pea. Need kestavad edasi, kuni elavad veel mälestused ja mälestuste mälestused...

Parimate mälestustega,

Tähte Tagel

Küünlakuu 2020 “Ajaringis”

Taas möödus tegus kuu ja ees ootavad uued väljakutsed. “Ajaringi” liikmed on aktiivsed ja õpihimulised. 23. jaanuaril sai alguse arvutikoolitus Kanepi Gümnaasiumi arvutiklassis. Rõõmsat elevust oli rohkelt, kui leiti end fotodelt lustakas peomeeleolu.

Seekordseks külaliseks oli Setomaalt Iti Toom, kes tutvustas setu kombestikku ja oli nõus katma ka kohvilaua, aga ega see seekord nii kergelt sujunudki, sest eelneval päeval oli neil tormijärgne voolukatkestus. Aga ei setu naine hätta jää – tema leidis ikka, kuidas keeruline olukord lahendada. Omaküpsetatud leivale oli katteks soolaseene salat koos hapendatud kurgilõiguga, ei puudunud ka köömnetega sõir koos mustsõstra moosiga. Kõik maitses suurepäraselt.

Iti emotsionaalset juttu täiendasid fotod ja videod. Ta käib sageli koos Inara Luigasega laadel, näitustel ja messidel. On viibitud ka Eestist väljaspool nagu Rootsis ja Udmurdimaal. Ta on Setomaal tunnustatud leivaküpsetaja ja Tallinnast tulnud tüdrukuna nimetab ta alati oma õpetajaks tunnustavalt põlist setu naist Maasika Silvit.

12. veebruaril oli Väarikate Ülikoolis Põlvas loeng teemal “Miks püsivad lindudel abielud paremini kui inimestel?” Lektoriks oli Raivo Mänd, bioloog, õppejõud, professor. Varasmalt suhtuti paarisuhtesse rangemalt, aga tänapäeval vabamalt. Ka lindudel on paarisuhted. Loeng oli

Iti Toom ja Tiia Hallap. Foto erakogust

huvitav ja edastatud arusaadavalt. Soovin kõigile tervist ja ikka rõõmsat meelt, et peagi jälle kohtuda!

Tiia Hallap

Vastlapäev ja mõttemängud Pranglis

Prangli vastlapäeval. Foto Merle Juhkam

Vastlapäev toimus 23. veebruaril hoolimata tormist, porist ja vihmasajust. Õues planeeritud tegevused olid spordipäeva sarnased, sest lund ju ei olnud. Võistkonnad said kaardid, kus oli kirjas seitse punkti, mis tuli läbida. Esimeses oli vaja kada ajada, teises vilti rõnga sisse visata, kolmandas slaalom läbida palli taga ajades või mänguautoga käbisid vedada, pikema liu sai koormakattel, pallide viskamine, kotis hüppamine, klotsidega kõndimine. Mängisime ajalehest tehtud pallidega ka lumesõja maha. Õues mängisime veel lumekuninganna mängu. Peale seda läksime

külakeskusesse hernesuppi ja vastlakuklit sööma ning teed jooma. Tegime mõned vastlapäevale kohased mängud nagu seale saba taha panemine. Tuletasime meelde vastlapäeva kombeid ja kõik osalejad said vastlavurri keerutada ning lõpuks jagasime väikseid auhindu. Päev läks edasi mõttemängude mängimisega, seega oli neli tundi toredaid tegevusi. Järgmine kokkusaamine tuleb 10. aprillil kevadpühade tähistamine.

**Prangli külakeskuse huvijuht
Merle Juhkam**

Teadusteatriga vastlad

Ometi on otsa saamas see igavesti kestvana tunduv „pime aeg“, päevad muutuvad aina pikemaks ja päike paistab juba väga soojalt. Vanarahvas on vastlapäeva ka talve ärasaatmise pühaks pidanud. Just selline 24. veebruari päev seekord välja nägigi. Päike paistis ja lumeta maa näeb välja üsna varakevadine. Kuigi kalendri järgi on vastlapäev 25. veebruar, siis tänu vabariigi sünnipäevale on vaba päev ka täiskasvanuil ja lastel algas just koolivaheaeg. Tundus igati hea võimalus tähistada mõlemat tähtpäeva ühe ägeda teadusteatriga, mida noored teadlased pakuvad igas vanuses lastele, noortetele, äiskasvanuile. Kava koosnes kolmest osast. Esimeses tehti huvitavaid katseid, teises osas said lapsed koos vanematega või siis omaette meisterdada etteantud vahendeid ja juhiseid kasutades. Spagettidest tuli kõrge torn ehitada; sai munahoidja valmistada, mis kinnitati õhupallile, nii et kõrgelt kukkudes muna terveks jääks; palju muid meisterdamisi paberist ja kõrttest. Igas vanuses kaasamõtlejad said ülesandeid lahendada ja meisterdada. Parimaid hinnati ja saadi ka auhindu. Kolmas osa oli rohkete efektidega: saime näha põnevaid ja võimatuna tunduvaid trikke ja katseid. Väga põnev ja hariv kaks ja pool tundi kestev etendus möödus linnutiivul.

Loomulikult ei puudunud meie ürituselt hernesupp ja vastlakuklid. Neid jagus kõigile. Kahjuks ei pakkunud paljudele huvi töötubades osalemine ja kiirustati peale kõhutäitmist kohe minema ja nii ei saadud osa kõige ägedamast kolmandast osast.

Maaritsa vastlapäeval. Foto Jaanika Tappo

Liulaskmist meil seekord küll polnud, kuid selle eest mürtsu ja pauku jagus ka vabariigi sünnipäeva auks. Suured tänud Kolme Pörsakese noortele, hea etendus oli! Väga põnev! Kauni kevade ja soojade ilmade ootust! Kohtume 20.märtsil kevadet tervitades.

**Astra Kittus
Maaritsa Kultuurimaja juhataja**

III Aiandusseminar

MTÜ Kanepi Kodukaunistamise Selts korraldab järjekorras juba III Aiandusseminari 26. aprillil kell 10.00 Kanepi Seltsimajas. Kõne all on huvitavad aiandusteemad:

- kultuurmustika kasvatamisest koduaias (Maret Paabus-Roosvald);
- imelised koduaia söödavate viljadega puud-pöösad ja mida neist kõike valmistada saab koos retseptidega (Toivo Niiberg);
- milleks jätta koduaeda putukatele lilleas (Liane Mäesalu, Võrumaa liblikamõisa omanik);
- vähemnõudlikke püsikuid koduaeda (Merike Aomets);
- mõningaid sobivaid okaspuuvorme koduaias (Urmas Roht).

Päeva juhhib Urmas Roht. Aiandusseminari teemadest on kohapeal saada ka trükitud teesid, kuhu saab teha lisamärkmeid. Seminari orienteeruv lõpp kell 15.00. Seminar on kõigile tasuta, toetab Kanepi vald.

Tänu sõnad firmale AN Service Elektritööd

2019. aasta septembrist algas Saverna hooldekodus elektrisüsteemi renoveerimine, mida toimetab AN Service Elektritööd. Töö oli suhteliselt mahukas ja omakorda keeruline ka selle tõttu, et hooldekodu elanikud jäid selleks ajaks kohale. Tuli organiseerida nõnda, et tööd saaks tehtud ja elanikud taluksid võimalikult vähe ebameeldivusi.

Siinkohal soovimegi väga tänada AN Service töötajaid kes meie majas ametis olid, selle eest, et töid teostades arvestasid nad väga meie elanikega. Lihtne see alati ei olnud - näiteks köök pidi kolm korda päevas toidu valmistama, kuid ka kõõgis tuli teha elektritöid. Arvestati meie töökorraldusega ja samas ei katkenud ka elektrimeeste töö – toimetati vahepeal siis kas tubades või koridorides.

Kogu Saverna hooldekodu personal tänab väga mõistva suhtumise eest eriti Tarmot, Siimu ja juhataja Tarmot kenasti ja väga korrektelt organiseeritud ja tehtud tööde eest, rahuliku ning tasakaaluka suhtumise eest, sest kindlasti ei olnud kerge sellisel moel tööd teha.

Tänuga Saverna hooldekodu töötajad

KULTUUR

Elagu Eesti!

Eesti Vabariigi 102. sünnipäeva tähistasime Kanepi vallas mitmete meeldejäävate ja rahvarohkete sündmustega. 23. veebruaril Kanepi Seltsimajas toimunud isetegevuslaste ja õpilaste kontserdil oli saalis nii suur hulk rahvast, et istekohti hakkas nappima. Selle kontserdiga algatasime uue traditsiooni vabariigi aastapäeva pidulikul tähistamisel. Pooleteisttunnise programmi ajal esinesid pea kõik meie valla isetegevuskollektiivid ja lisaks tublid laululapsed, tantsijad ja deklamaatorid Saverna Koolist ja Kanepi Gümnaasiumist. Selline suur ühine kontsert oli esmakordne. Rahvast tervitas Kanepi vallavanem Piret Rammul. Pakuti pidupäevartorti, mis seekord oli pärit Eesti Leivatööstusest ja tehtud spetsiaalse tähtpäeva tarvis. Oli äärmiselt pidulik ja rõõmus päev, mis juhatas sisse järgmised sündmused. Juba 11. korda heiskasime 24. veebruaril pidulikult riigilipu Kanepi Vabadussõja ausamba juures koos esimeste hommikuste päikesekiirtega. Kanepi Segakoor esines koos puhkpilliorkestriga, dirigentideks Kalev Lindal ja Kalev Laanesaar. Varajasi ärkajaid tervitasid Riigikogu liige Andrus Seeme, Kaitseliidu Põlva maleva pealik major Raivo Pehk, Kanepi Jaani koguduse õpetaja Margit Lail ja Kanepi Vallavolikogu esimees Kaido Kõiv. Kohal olid Noorkotkad ja Kodutütred, kes samal ajal Kanepi Gümnaasiumis oma laagrit pidasid ja kellele edaspidiseks jõudu ja vastupidamist soovime.

Tähistamine jätkus imelise päikesepaistega matkal, mis sel aastal kulges Oskar Kruusi ajaloolise romaani „Aeg atra seada“ radadel.

Osalejad said huvitavat infot, läbisid romaani sündmuste ja tegelastega seotud paiku. Lõpuks jõuti Siidrikotta, kus ootasid ees pidulikud joogid, suupisted ja ekskursioon ettevõttes. Matka korralduse eest täname: Tuulike Mölder, Kersti Kõrge, Ilse Aigro, Ülar Kõrge, Kaia Kõrge, Linda Jalas, Siidrikoda OÜ, MTÜ Saverna KesKus. Seekordsel matkal oli ka rekordarv osalejaid 121! Tuldi peredega, lapsevankrites olid matka pisemad ja kaasa tegid ka mitmed neljajalgssed sõbrad. Meie vabariigi matk on väärt ettevõtmine ja kindlasti kavas ka järgmisel aastal.

25. veebruaril said huvilised näha Kanepi Seltsimajas uut Eesti filmi „Sipsik“. Saal täitus rahvasga ja film võeti väga hästi vastu. Seegi oli omamoodi ühine Eesti sünnipäeva tähistamine koos laste ja peredega.

Meie rahva peole Kanepi Seltsimajja 28. veebruaril kogunes ligi 200 inimest. Tantsulusti hoidis üleval ansambel „Hellad Velled“, kellega koos rahvas lisaks kaasa laulis. Ansambli vahepauside ajal vaadati koos suurelt ekraanilt „Eesti laulu“ finaliste ja iga laudkond sai täita tabeli oma eelistustega ning hinnata punktidega. Peoliste lemmikuks osutus Uku Suviste. Publik üllatas sünnipäevalapsest ansambli solisti, Marti, ühise õnnesoovilauluga. DJ Tauno muusika saatel pidutseti hommikutundideni. Suur tänu väga rõõmsameelsele ja sõbralikule peoseltskonnale!

Eesti Vabariigi aastapäev on aastast üks tähtsamaid sündmusi ja meie Kanepi valla rahvas oskab seda väärikalt tähistada ja sellest rõõmu tunda.

Marju Jalas
Kanepi Seltsimaja

EV 100 mälestusplaadi vastuvõtmine

18. veebruaril võttis Erastvere-Soodoma kogukonna rahvas vastu „EV 100 igas külas“ tunnistähe nr 423, millega kaasnes mälestusplaat ja mis kinnitati kohale tulnud rahva silme all külakeskuse hoone seinale. Tunnistähe andis üle „EV100 igas külas“ Põlvamaa koordinaator Marge Trumsi.

Tiiu Ziugmann

Mälestusplaadi avamisel. Foto erakogust

Matkast unustatud meeste jägedel I

Georg von Holst.

Ludvig Treffner.

Märt Vares.

Kui nuputasime tänavuse vabariigi aastapäeva matka teemat, siis oli juba läinud aastal idanema pandud idee, et matk võiks tutvustada meie ühendvalla teisigi piirkondi. On ju ka kihelkonna aasta. Lõpuks saime abi Oskar Kruusilt. Tema kirjutatud ajalooline romaan „Aeg atra“ seada, mis ilmus juba 1986. aastal, on enamikele meile tundmata. Ometi räägib see meie kihelkonna ärksatest tegelastest. Raamatu tegevus algab 1881.aastal, kus Kiltre talu peremees Mart Mitt peab Baltimaade põllumajanduskongressil Riias eestikeelse kõne, milles julgeb märkida, et kaotatud teoorjust Liivi- ja Eestimaa, siiski talupoegade suhtes seadusevastaselt tarvitatakse. Traditsiooniline kogunemisaik Kanepi kiriku juures pani meenutama raamatus kirjeldamist leidnud aastatel pastorina teeninud Georg von Holsti. „Kanepi hõbejuukselisel kirikuõpetajal Georg von Holstil on komme laupäevaõhtutel kihelkonna koolmeistrid köstri majas asuvasse leerisaali kokku käsutada ning seal manitsuskõnesid pidada. Neid koosolekuid nimetatakse konverentsideks, sest peale pastori kõnet tohivad teisedki sõna võtta ning oma arvamusi avaldada...“ Mainimist leiab ka köstrihärja **Ludvig Treffner**; „... Kuid ka koolitalve keskel ei lase von Holst õpetajaid liiga kaua omapäi tööd teha, nüüd on ta nädal pärast küünlapäeva jällegi pedagoogide pere kokku käsutanud... Aga siin, Kanepi leerisaalis, nad külmetavad, sest ruum on seisnud ju nädalaid kütmata. Enne konverentsi on küll köster Ludvig Treffner (pildil) tule ahju pannud, aga toored lepakurikad annavad visalt sooja. Köstri seljataga võib ju viriseda, aga kellestki pole näkku ütlejat, et ahju oleks võinud juba lõuna aegu küdema seada. Treffner on ju vana, mullu viiekümne aasta ametijuubeli ära pidanud- mida talt ikka nõuda...“ Von Holstile muidugi ei meeldinud, kui

„matsirahvas“ pead tõstma hakkas. Mistõttu sattus tema põlu alla ka uuendusmeelne Tamme kooliõpetaja **Märt Vares**. Holsti süüdistuste alusel mõisteti Vares kirikhärja atendaadikats eest 103-ka päevaks Võru vanglasse. Peale vabanemist Vares enam kooliõpetajana töötada ei saanud. Holsti kohta palju dokumente pole säilinud, kuid selle teo eest pani rahvas ta laulu sisse:

Mäletad veel vanna Holsti nigu ütte kaskapulsti. Pininagel puusa pääl, tõstab häält, et kuul om sääl. Vaene Vares om nüüd vangin, Holst om kavaluse sängi. Käärkambrin and ta suud, kui alla läits, sai mõnda muud.

Kui vangist vabanenud Vares Kanepi Laulu Seltsi esimehe Gustav Danieli ja tema õe Idaga lustisõitu teeb, kuuleb ta üht karjalast seda laulu lõõritamas. Laulumehed Daniel ja Vares tulevad ka hea mõtte peale, minna külastama Vastse-Otepäele Juusa tallu Gustav Wulffi. Oskar Kruusi fantaasia on lubanud Wulffil külla minna Loku talu peretüttele, et sellele tutvustada uut laulu, mis sõnad saanud tema sulest ning viisi teinud Karl Ramm:

Örn ööbik, kuhu tõttad sa... „Armas, Teele,“ paneb Kruus Wulffi suhu meelitusõnad, „tead, selle ööbiku vastuse olen ma just siin Loku talu aias kätte saanud.“ Matkalisi jalgsimatka starti viinud bussid möödusid **Sirvaste külas Gustav Wulff-Öis'i sünnikohta** tähistavast mälestuskivist. Süütasime ka mälestusküünla.

Tuulike Mölder

Artikkel jätkub Kanepi Teataja aprillilehes.

Matkalised. Foto Ülar Kõrge

Matkast osavõtjate kogunemine Tabla bussipeatuses. Foto Ülar Kõrge

RAAMATUKOGU

Mis tehtud, mis teksil... Saverna raamatukogus

2020. a. kolmas kuu on käes ja paras aeg heita väike tagasiwaade ka eelmisesse aastasse. Raamatukogus on viimased aastad kulgenud stabiilselt, kui vaadata arvulisi näitajaid. 2019.a. veidi vähenes lugejate ja laenutuste arv, kuid samas suurenes külastuste arv. Eriti silmatorkava tõusu tegi ürituste külastuste arv. Kui 2018 oli see 549, siis 2019 704 inimest (koos lastega). Üritusi on toimunud aastast 25-30, näitusi ja väljapanekuid sama palju. Populaarsust on kogunud mälumänguõhtud, mis toimuvad juba kolmandat aastat järjest koostöös Saverna Külakeskuse ja Kanepi raamatukoguga. Raamatukogu on püüdnud pakkuda üritusi erinevatele elanikkonnagruppidele. Positiivselt suur on raamatukogust perioodika laenutamine. Aeg-ajalt kasutatakse ka arvutiteenust. Lugejate parimaks teenindamiseks kasutab raamatukogu aasta jooksul päris palju RVL-i teenust (tellib raamatuid teistest raamatukogudest) ja see teenus on ka tõusuteel. Veidi head meelt on teinud see, et raamatukogu teeninduspiirkonna elanike arv on viimasel aastal kümnekonna inimese võrra suurenenud ja nii mõnedki neist on leidnud tee raamatukokku.

Käesoleva aasta algus on raamatukogus tegus olnud. On toimunud kolm mälumängu etappi,

teemaõhtu „Õigus meie kirjanduses“, mille lektoriks oli jurist Ülli Kastepõld Tartust. Inimesed on saanud vaadata kahte näitust – jaanuaris oli üleval fotonäitus „Lanzarote – vulkaanide saar“ ning veebruaris sai uudistada Krista Varuli loodusmaale ja keraamikat. Märtsist on vaatamiseks Udmurdi kunstniku Nikolai Bõkovi graafikanäitus. Lisaks väljapanekud kirjanike juubelite puhul. Sel aastal toimus järjekordne Nukitsa – konkurss lastele, kus lapsed valisid viimase kahe aasta jooksul ilmunud parima kirjaniku ja kunstniku. Meil osales 36 last, kelle arvates parim raamat oli Leelo Tungla „Saba“ ja parim kunstnik Reet Rea, kes joonistas pildid raamatule „Saba“. Kokku nimetati 21 erinevat raamatut. Vapralt töötab edasi ka Rampsu raamatukogu, kust „laenutatakse“ üsna usinalt. Toon ära ka 2019.a. raamatukogu TOP-5:

1. Salinger, J. Kärbeste Jumal
2. Macomber, D. Neljapäeviti kell kaheksa
3. Greene, G. Vahepealne önn
4. Pets, H. Meespead
5. Veem, E. Leskede klubi. Armulauamõrv

Taaskohtumiseni raamatukogus!

Tiina Hoop

Lugejad kohtumisel Saverna raamatukogus. Foto Tiina Hoop

SPORT

Sportimisvõimalused
Saverna külakeskuse saalis

E 18-19 jumping
Juhendaja: Annika Aruots, annika@minutrenn.ee,
5866 7699
Osalus 5 eurot (noortele tasuta)

E 19-20 bodyart
Juhendaja: Annika Aruots, annika@minutrenn.ee,
5866 7699
Osalus 5 eurot

K 13.30-14.30 lõunajooga
Juhendaja: Evelyn Vanamb, evevei702@gmail.com,
5625 7702
Osalus 3 eurot

N 17.30-18.30 pound trummipulkadega
(kardiotrening)
Juhendaja: Keiu Odras, keiunurmela@gmail.com,
552 2645
Osalus 3 eurot (noortele tasuta)

N 18.30-19.30 zumba
Juhendaja: Keiu Odras, keiunurmela@gmail.com,
552 2645
Osalus 3 eurot

Getter Rand
Saverna külakeskus ja Saverna avatud
noortekeskus

Kanepi vald 36. talimängudel

29. veebruaril – 1. märtsil toimusid 36. talimängud, kus osales 61 omavalitsust. Kanepi vald võistles murdmaasuusatamises, mäesuusatamises, mees- te korvpallis, lauatenises ja males.

Males saavutas Kanepi võistkond 21 võistkonna seas üldkokkuvõttes kuuenda koha (võitis Tartu vald). Kuna aga eraldi arvestust peeti üle ja alla 8000 elanikuga valdade osas, siis väikeste valdade konkurents saavutasid Kanepi maletajad väga tubli kolmanda koha. Esimene oli väikestest valdadest Vinni vald ja teine Luunja vald. Kanepi valla võistkonnas osalesid: Ülar Kõrge, Meelis Kuldkepp, Kersti Kõrge, Mihkel Tomson ja Kertu Karba. Enim punkte korjasid just võistkonna noorimad liikmed, poistest Mihkel 8 punkti 9-st ja Kertu Karba 6 punkti 9-st. Male ühendab endas kunsti, teaduse ja spordi elemente, tulevikus on soov male kandepinda vallas laiendada ja koostöös lasteasutustega otsida võimalusi maleringide avamiseks. Seni on maleõpetust vallas edasi viinud Naiskodukaitse Kanepi jaoskond läbi kevadiste ja sügiseste malelaagrite. Kaugemale ulatuvate tulemuste saavutamiseks on

aga vaja maleõppega järjepidevamalt tegeleda. Hästi esinesid Kanepi valla võistlejad ka teistel aladel. Väga tubli IV koha saavutas Henry Zoludev lumelauasõidus, samuti tubli VII koha tõi ära mäesuusataja Ott Ostrat. Alati võib kindel olla tublile spordimehele Toomas Reinsalule, kes saavutas murdmaasuusatamises M40 klassis 13 koha. Südilt võitlesid ka meie lauatenisemängijad Marko Tiisler, Raimond Kozlov, Tiivi Otsus, Romet Reest ja Kersti Pau, kes saavutasid 20. koha. Meie korvpallurid Mirjam Nikolai ja Siim Sellise eestvedamisel võitlesid tugevas konkurents välja 17-22 koha.

Talimängude kõigi alade üldkokkuvõttes tuli Kanepi vald väikeste valdade (osales 21 valda) arvestuses 10 kohale, esikolmikusse kuulusid Kiili vald, Põhja-Sakala vald ja Alutaguse vald. Üle 800 elanikuga valdade ja ühtlasi talimängude üldvõitja on Tartu vald.

Täna kõiki Kanepi valla eest võistlejaid ja kohtume juba suvel omavalitsuste suvemängudel.

Jüri Härtsmann

HOONETE
LAMMUTUSTÖÖD

Lammutame teile
mittevajalikud ja
kokkukukkunud hooned

MAJAD, LAUDAD, KÜÜNID, KUURID jm

INFO
kaubameister@gmail.com
51921080

Kultuuriloolisi tähtpäevi MÄRTSIS Kanepi kihelkonna kultuuriloolises kalendris

1. **95** aastat tagasi **1.03.1925** asutati Kanepi Vabatahtliku Tuletõrje Seltsi **puhkpilliorkester** 10 pilliga, mis telliti Tšehhoslovakiast, kapellmeister postkontori ülem viuldaja **Jaan Pokk**, juhendajaks **Kustas Brücker** Otepäält, tema järel Tartu Muusikakoolis orelimängu õppinud **Aksel Kripson**, a-st 1931 konservatooriumi haridusega köster-organist **Oskar Kleemeier**, orkestris mängisid Eduard Meier, Eduard Sada, Valter Kalk, Paul Tina, Heini Abel, Rudolf Kool, Hugo Müürsepp, Karl Jürgenson, Robert Kangro, Jaan Akken, Leonhard Abel.

2. **85** aastat tagasi **4.03.1935** sündis Rootsis Örebro **Björn Wilhelm von Roth**, praost Rothi VII põlvkonna järeltulija, Rothide perekonnarhiivi haldaja, Rothide genealoogiliste andmete koguja ja üleandja kajastamiseks M. Hirvlaane raamatus „Johann Philipp von Roth“, Eesti vabanemisel abistamisaktsioonide korraldaja ja abipakkide saatja Veriorale ja Kanepile, osalenud koos abikaasa Annaaga juubelilaulupeol Tartus ja kõigil üleilmsetel perekonnapäevadel Kanepis ja Verioral. Tema poeg Fredrik von Roth on üks prekonnanõukogu presidentidest, kes korraldab stipendiumide finantseerimist Kanepi koolile ja perekonnakalmistu hooldamiseks.

3. **100** aastat tagasi **9.03.1920** sündis Valgjärve v. **Harald Uibo**, muusikategelane, õppejõud, koorijuht, osales riiklike kunstiansamblite

tegevuses Jaroslavlis, lõpetas Tallinna muusikakooli, Tallinna Riikliku Konservatooriumi koorijuhtimise erialal Gustav Ernesaksa õpilasena, töötas RAM-i lauljana, abidirigendina ja alates 1956 dirigendina, 1964. a-st Tallinna Pedl ja hiljem Tallinna Konservatooriumi õppejõud, 1981. a-st professor, asutas 1970 Eesti Õpetajate Meeskoori, 1955-80 oli üldlaulupidudel meeskooride üldjuht, mitmete üliõpilaslaulupidude ja rajoonilaulupäevade üldjuht. Surnud 24.01.2002 Tallinnas, maetud Metsakalmistule.

4. **90** aastat tagasi **10.03.1930** sündis Koorastes **Kalle Nigola**, õigusteadlane, Tartu Ülikooli õppejõud, õigusteaduste kandidaat 1970, dotsent 1977, dotsent emer., lõpetanud 1948 Võru keskkooli, 1955 TRÜ, ülikooli kriminaalõiguse ja protsessi kateedri õpetaja, vanemteadur, dotsent, EV Riigikohtu nõunik, avaldanud arvukalt teadustöid NSV Liidu kohtukorralduse, karistuste, autotranspordialaste kuritegude eest jne. Surnud Tartus 29.04.2011.

5. **95** aastat tagasi 11.03.1925 sündis Vastseliinas **Harald Truija**, agronoom, majandijuht, seltsitegelane, majandi- ja omavalitsusjuht, kanepi valla volikogu aseesimees, kultuuritoetaja, looduskaitseja, toetas luuletaja J. Weitzenbergi põrmu ümbermatmist ja hauasamba püstitamist ja Erastveres tema memoriaaltoa avamist, finantseeris tema portree tellimist Kalevi

kolhoosi poolt, Põlgaste Maaelu Seltsi asutajaid (1999), Põlgaste Masinatarvitajate Ühistu ellukutsujaid, Põlgaste laululava ehituse initsiaator, klubi Elulõng edendajaid, koostas käsikirjalise kroonika „Ajad ja inimesed“. Surnud Põlvas 30.07.2010, maetud Kanepi Mäe kalmistule.

6. **85** aastat tagasi **24.03.1935** sündis Erastvere as. **Ülo Tamm**, bioloog, metsateadlane, lõpetas Kanepi kooli, Võru keskkooli, EPA, aspirant TA ZBI-s, väljaõppel Saku Maaviljeluse Instituudis Väino Lastingu juhendamisel, töötas Tallinna Botaanikaaias, Metsanduse TU laboris, kaitses kandidaadiväitekirja, osales Euroopa metsageneetiliste ressursside säilitamise programmis, mängis EPA puhkpilliorkestris ja laulis TAM-is (20 a.), „Forestalia“ meeskooris, on osa võtnud kõigist üldlaulupidudest, Metsainstituudi metsaselektiooni laborijuhataja, kaitses TÜ-s doktoriväitekirja bioloogias (1993), EPMÜ metsa ökosüsteemide uurimiskeskuse juhataja, Maaülikooli Metsamajandusliku Instituudi juhataja, monograafia „Haab Eestis“ (2000). „Dr. biol. professor emeritus Ülo Tamm. Personaalnimestik 1959-2005“. Tartus 2005.

7. **110** aastat tagasi 27.03.1910 sündis Valgjärvel Valdur Hirvesoo, organist ja muusikaõpetaja-koorijuht, õppis Valgjärvel, Tartu ÕS, Otepää ÜG, Tartu Kõrgemas Muusikakoolis (1933-35),

Valgjärve ÜENÜ ja Otepää õpilas-orkestri asutajaid, töötas 1935-39 Petseri ÜG õpetaja ja muusikajuhina, 1939 Tartus Peetri koguduse organistina, arreteeriti NKVD poolt 28.04.1941, hukati Tartu vanglas 9.07.1941 enamlaste poolt.

8. **185** aastat tagasi sündis **28.03.1835** Kooraste mõisas **Marie Louise Mathilde v. Ungern-Sternberg**, kunstnik, kes maalis Kooraste mõisa poolt Kanepi Lauluseltsile I üldlaulupeoks 1869 kingitud lipule teksti „1819-1869 Kannepi Laulo Selts“ ja kanepikimbu, hindas Kooraste mõisas tiseriõpinguid alustanud August Weitzenbergi proovitööd tema venna büsti eest stipendiumi taotlemisel õpinguteks Peterburi Kunstide Akadeemias, surnud Tartus 3.11.1906, tema kalmule paigaldamata hauasammas leiti 2003 Mäe kalmistu kabelist ja pandi kalmule Kanepi valla poolt.

9. **200** aastat tagasi **1820** laiendati **Kanepi Mäe kalmistut**, daatum on raiutud iidsele maakivist tahutud ristile, mis kalmistule on toodud Ausambaplatstil asunud kirikuaia.

Kultuuriloolist kalendrit lehitses
Milvi Hirvlaane

Sünnid

Uku Kaur (Varbuse)

Õnnitleme!
Sünnipäevad aprill

90
August Huik
07.04.1930 (Valgjärve)
Aino Kuhi
19.04.1930 (Ihamaru)

85
Elli-Rutt Raidmets
08.04.1935 (Kanepi vald)
Laine Kuuse
14.04.1935 (Palutaja)

80
Heino Runtal
03.04.1940 (Peetrimõisa)
Ülo Kallas
10.04.1940 (Saverna)
Hiie Kostina
10.04.1940 (Sirvaste)
Õie Mark
26.04.1940 (Saverna)
Ants Varul
27.04.1940 (Saverna)

75
Vello Krips
05.04.1945 (Abissaare)
Uuno Länik
05.04.1945 (Jõgehara)
Ivi Soome
15.04.1945 (Peetrimõisa)
Evi Kink
24.04.1945 (Põlgaste)

70
Linda Kingo
01.04.1950 (Puugi)
Elmar Miil
02.04.1950 (Kanepi alevik)
Marietta Võitra
06.04.1950 (Piigandi)
Ksenija Rannamägi
19.04.1950 (Soodoma)
Kersti Tsäro
24.04.1950 (Põlgaste)
Maie Hiir
24.04.1950 (Aiaste)
Lehte Huik
30.04.1950 (Valgjärve)

65
Mrika Saks
06.04.1955 (Ihamaru)
Ervin Kikas
08.04.1955 (Pikajärve)
Allan Mäesalu
14.04.1955 (Heisri)
Hillar Hank
24.04.1955 (Piigaste)
Ants Saar
28.04.1955 (Saverna)

**OÜ ESTEST PR ostab
metsa- ja põllumaad.
Tel 50 45 215,
51 45 215,
info@est-land.ee**

**Ostame sõiduaautosid igas
seisukorras. Tuleme sinu
juurde, maksame auto eest ja
vormistame paberid kohapeal.
Helista tel 53777592.**

ELEKTRITÖÖD

TÖÖDELE

ANNAME GARANTII
TEL 520 50 16

- Elektritööd, kaablitööd, põrandakütte paigaldus, välisvalgustus ja kilbitööd.
- Elektripaigaldiste tehniline kontroll, kontrollmõõtmised ja dokumentatsioon.
- Elektriprojektid, ekspertiisid, hindamised
- Energiasüsteemide ehitus ja hooldus.
- Käidukorraldus.
- Materjalid, valgustid ja LED lahendused.

Tehniline teostus:

tel 5649 5252

kalurileht1@gmail.com
www.kalurileht1.ee

Kanepi valla sündmused märts-aprill 2020

Rohkem infot www.kanepi.ee

Aeg	Sündmus	Toimumiskoht
Märts		
3.-31.03	Udmurdi kunstniku Nikolai Bökovi graafikanäitus	Saverna raamatukogu
20.03 kell 20.00	Kevadpidu	Maaritsa kultuurimaja
30.03 kell 19.00	Film „Hüvasti NSVL“	Kanepi Seltsimaja
Aprill		
1.-30.04	Evald Reieri šaržinäitus	Saverna raamatukogu
3.04 kell 18.30	Mälumängu finaali	Saverna raamatukogu
4.04 kell 12.00	Lastehommik	Erastvere Raamatukogu-külakeskuses
16.04 kell 18.00	Riivo Jõgi orkester ja Kalle Sepp kontsert Georg Otsa lauludest	Kanepi Seltsimaja
26.04 kell 10.00	MTÜ Kanepi Kodukaunistamise Seltsi korraldatud III Aiandusseminar	Kanepi Seltsimaja

PÕLVA METSAGRUPP

- ☑ Metsakinnistute ja raieõiguse ost
- ☑ Kasvava võsa ost
- ☑ Metsauuendus- ja hooldustööd

☎ 5199 4876 www.polvametsagrupp.ee

FOREST RESERVES

OSTAME METSAKINNISTUID, KASVAVA METSA RAIEÕIGUST, PÕLLUMAAD KOOS METSAGA

+372 515 6858
info@forestreserves.ee
www.maa.ee

Metsakeskus.ee

Ostame kasvavat metsa, põllumaad ja metsakinnistuid hinnaga kuni 10 000 eurot/ha.

Kinnistud võivad olla tehtud raietega või asetseda piiranguvööndis.

Tel: 56 111 900

**Kanepi
Teataja**

Kanepi vallavalitsuse ja volikogu ajaleht
Toimetuse aadress:
Turu põik 1, Kanepi, 63101 Põlvamaa.
Toimetaja: Merike Luts

Järgmine leht ilmub aprillis 2020.
Täname kõiki abilisi ja kaasautoreid.
Artiklid ja ettepanekud palume saata e-postile:
kanepi.teataja@gmail.com